

Підвищення рівня обслуговування на маршрутах міського пасажирського транспорту як спосіб ресурсозбереження в міському господарстві

Вакуленко К.Є.

Харківська національна академія міського господарства

Для стимулювання попиту на транспортну послугу транспортні підприємства повинні встановити відстаючі показники рівня транспортного обслуговування і, з урахуванням їх проранжованої важливості, розподілити засоби і ресурси так, щоб максимізувати приріст рівня транспортної послуги. Іншими словами, засоби і ресурси повинні витратитися не просто на підвищення рівня обслуговування пасажирів, а адресно, на конкретні цілі.

Основною проблемою для пасажирського транспорту м. Харкова є застарілий парк транспортних засобів. За статистикою питома вага транспортних засобів, які знаходяться в експлуатації більше 10 років складає 46%, а у юридичних осіб – цей показник ще гірший – 54%. При цьому коефіцієнт заповнення салону в годину «пік» більше за одиницю, це свідчить про те, що транспортні засоби експлуатуються з використання вільної площі підлоги пасажирського салону більше 8 чол./м². Умови експлуатації на маршруті, марка і рік випуску транспортних засобів впливають на функціональний стан пасажира, що може призвести до зниження працездатності пасажира і його продуктивності праці.

Продуктивність праці характеризує ефективність виробничої діяльності людей, що виражається кількістю продукції, виготовленої за одиницю часу. Результати дослідження з оцінки втрат продуктивності праці, виходячи з наповнення транспортного засобу і від часу пересування свідчать про те, що при зменшенні середнього числа стоячих пасажирів, що приходяться на 1м² вільної площі салону, з 6,5 до 4 чол./м² приймається 2%-ний приріст продуктивності праці на основному виробництві, зниження витрат часу на пересування з 40 до 30 хв. приводить до зростання продуктивності праці на 2,5%. Виявлено, що транспортна стомлюваність пасажира є найменшою при експлуатації транспортних засобів з використання вільної площі підлоги

пасажирського салону 3 чол./м². Така експлуатація транспортних засобів на маршрутах міста відповідає ДБН 360-92 України і свідчить про комфортність поїздки .

Тобто якщо виходити з того, що ресурсозбереження – це діяльність (організаційна, економічна, технічна, наукова, практична, інформаційна), методи, процеси, комплекс організаційно-технічних заходів, що направлені на раціональне використання і економні витрати ресурсів, то підвищення рівня обслуговування пасажирів на маршрутах міста – це комплекс організаційно-технічних заходів, що направлений на раціональне використання і економні витрати людських ресурсів, і призводять до збільшення і збереження виробничих ресурсів на підприємствах і, як наслідок матеріальних ресурсів у міському господарстві.

Така техніко-економічна політика підвищення рівня обслуговування пасажирів вимагає збільшення кількості транспортних засобів на маршрутах міста і, як наслідок, витрати фінансових ресурсів міського господарства, однак дозволить забезпечити максимальну віддачу від вкладених коштів, і може привести до збереження і збільшення ресурсів в інших областях міського господарства.